

VELPOSTEN

Velarbeid i Norge – Vellenes Fellesorganisasjon

MVA-kompensasjon for regnskapsåret 2019:

Send søknad til VFO innen 1. juni

Vær gjerne ute i god tid slik at eventuelle mangler kan rettes opp innen fristen. Søknaden sendes til mva@vellenesfellesorganisasjon.no. Her kan du også sende inn spørsmål. Les mer på side 3 og 4.

Landsmøte og landskonferanse 29. februar:

«Målet for VFO er å styrke velforeningenes plass i nærmiljøarbeidet»

Tidlig medvirkning og deltakelse fra velforeninger og grendelag reduserer konfliktnivået mellom innbyggere og de kommunale myndighetene. Det var både politikere og øvrige debatt deltakere enige om. Men hvordan – her var meningene delte. Les mer fra landskonferansen og landsmøtet på side 8 og 12 til 20.

Paneldeltakere: Siw Wikan varaordfører i Bærum. Formannskapet siden 2011. Wikan har i tillegg vært leder for Hovedutvalg bistand og omsorg og leder av Eierutvalget. Audun Engh, jurist, redaktør og stedsaktivist. Gretha Kant, tidligere ordfører Moss, kommunestyrerepresentant og medlem i utvalg «Plan, bygg og teknisk». Hun er varamedlem til fylkesstyret i Viken, Jens Kaurin, Velforeningenes Fellesråd Tønsberg/Nordbyen Vel, Christian Sømme. Manager and senior KAM hos Viis AS. Demokrati aktivist. Anti-etat-ist. Selvoppnevnt medvirkningsombud

Lederens hjørne:

Når dugnad er å sitte stille – inne

Den store dugnaden pågår. Hold deg hjemme, sitt stille – og om du må møte noen, maks 5 personer med god avstand.

Vi fores med gamle sportsreportasjer og reiser der vi sitter i sofaen.

Dette skjer i en tid der velforeninger, grendelag og idrettsforeninger skulle vært i gang med sine dugnader, ute, med prat og ablegøyer i nærmiljøets interesse.

Dugnadsbegrepet har røtter tilbake til 1200-tallet. Vi hjelper hverandre og bidrar til at det skjer noe til felles beste – uten betaling – uten gjenytelser.

På sett og vis har Staten stjålet dugnadsbegrepet. Det som er nasjonal solidaritet og innbyggernes rettsoppfattelse, er blitt til nasjonal «dugnad».

Jeg håper den nasjonale solidariteten ikke har frarøvet oss den egentlige dugnaden.

Hva blir det igjen av frivilligheten da?

Hilsen Erik Sennesvik

Velforeningenes egen nettbutikk

Nettbutikken er på lufta. Har du prøvd den? Den er ikke reservert foreningen, men kan like gjerne brukes av alle medlemmene i velforeningen. Kanskje en god ide å ta med i den neste informasjonene dere sender til medlemmene?

Få en lettvin og uforpliktende oversikt ved å gå inn på www.handleher.no.

Til felles nytte

Vår samarbeidspartner, Nettberg AS har gjennom flere år drevet flere nettbutikker for ulike bedrifter og forbund.

Har du ideer til nye produkter du ønsker å få tilbud om?

Send en melding til vår partner: Handleher.no eies: post@handleher.no eller til tlf. + 47 954 81 381 / kontaktperson er Bjørn Berg.

Til felles nytte

5 millioner tilbake til medlemsforeningene i fjor. Det bør bli mer i år

Om ikke din forening søker, går pengene til andre

Stortinget har satt en ramme for tilbakebetaling av merverdiavgift for frivillig virksomhet. Nesten 5,2 millioner til medlemsforeningene i 2019. 300 foreninger fikk tilbake en vesentlig del av merverdiavgiften. Om din velforening ikke søker, går pengene til andre områder i frivilligheten. Finn fram bilagene og følg oppskriften på www.velnett.no. Det blir høy «timelønn» for å gjøre denne jobben. Fristen for å sende inn søknad er 1. juni.

Hvilke kostnader kan tas med?

- Kostnadene må være knyttet til frivillig ikke-økonomisk virksomhet.
- Kostnadene må gjelde drift og vedlikehold.

Utfyllende informasjon om kostnader som kan tas med finner dere i veiledningen på www.velnett.no

Hvilke dokumenter skal sendes Vellenes

Fellesorganisasjon?

1 Årsregnskap som er behandlet og godkjent på årsmøtet (VFO behøver kun resultatregnskap og balanse).

2 Utfylt transaksjonsliste. Transaksjonslisten finner dere vedlagt nederst på siden.

Vellenes Fellesorganisasjon er klar over at enkelte foreninger ikke har fått avholdt eller får avholdt årsmøte innen 1 juni grunnet situasjonen med Covid19 og de restriksjoner dette medfører. Vi åpner derfor for at dere kan sende inn søknad om momskompensasjon uten at årsregnskapet er godkjent av årsmøtet.

Merk at årsregnskapet likevel må være revidert for at søknaden skal bli behandlet av oss, og at årsmøtet godkjenner regnskapet så snart det er mulig å gjennomføre. Vi kommer tilbake til spørsmålet om årsmøtebehandling så snart Lotteritilsynet har vurdert dette spørsmålet.

Når dere har fylt ut transaksjonslisten sendes dokumentene til mva@vellenesfellesorganisasjon.no.

Frivillighetsregisteret. Her kan du også krysse av på Grasrotandel. Da kan det bli noen kjærkomne kroner til vellet.

Åpner for momskompensasjon og Grasrotandel: Registrer velforeningen i Frivillighetsregisteret nå om det ikke er gjort!

Reglene for moms-kompensasjon forutsetter at søkerne er registrert i Frivillighetsregisteret. Dette åpner også for å kunne delta i «Grasrotordningen».

Det kan bli «kø» også i år for registrering i registeret når frivillige foreninger oppdager at det er nødvendig å registrere seg. Det er derfor lurt å gjøre det først som sist.

Enhetsregister

En del velforeninger vil allerede være registrert. Andre vil være registrert i Enhetsregisteret. I så fall er det enkelt å logge inn på registeret og krysse av på tilleggsregistrering i Frivillighetsregisteret. Her kan du også krysse av på Grasrotandel. Da kan det bli noen kjærkomne kroner til vellet om lotterikjøperne vil.

Fordeler ved å være registrert i Frivillighetsregisteret

- Mulighet til å opprette bankkonto for foreningen
- Mulighet for deltakelse i Grasrotandelen
- Mulighet for å søke momskompensasjon

The screenshot shows the website for Brønnøysundregistrene. The navigation menu includes 'Bedrift', 'Person', 'Lag og foreninger', 'Produkter og tjenester', and 'Om oss'. The current page is 'Registrering i Frivillighetsregisteret', updated on 3. desember 2018. The main heading is 'Registrering i Frivillighetsregisteret'. Below the heading, it states: 'For å bli registrert i Frivillighetsregisteret, må dere først være registrert i Enhetsregisteret. Her kan du registrere i begge registrene samtidig.' There is a button labeled 'Registrer i Frivillighetsregisteret' with a document icon. Below the button, it says 'Samordnet registermelding'. At the bottom, there is a note: 'Ingen organisasjoner har registreringsplikt i Frivillighetsregisteret, men alle organisasjoner som fyller vilkårene har rett til å registrere seg. Hvis du ønsker å registrere en organisasjon i Frivillighetsregisteret, kan du gjøre dette ved å sende inn Samordnet registermelding.'

Slik foretar du registreringen:

Dokumenter du må legge ved hvis dere er registrert i Enhetsregisteret og skal registrere dere i Frivillighetsregisteret er

- vedtekter
- protokoll som viser valg av styre hvis dette ikke er registrert fra før

Endring i vedtektene?

Før dere sender inn søknaden anbefaler vi at dere går gjennom vedtektene. En sentral paragraf er oppløsning der det må være må presisert: Disponering av vellets midler og eiendeler bestemmes med simpelt flertall av årsmøtet og skal anvendes til tiltak til beste for velområdet. Ingen medlemmer har krav på foreningens midler eller andel av disse.

Lurer du, så gå inn på Velnett.no på siden:

http://www.velnett.no/punkt_06/underpunkt_04/

Dere kan registrere dere og lese mer om frivillighetsregisteret ved å gå inn på Brønnøysundregisteret

<https://www.brreg.no/lag-og-foreninger/registrering-i-frivillighetsregisteret/>

Har dere spørsmål kan disse rettes sekretariatet på post@vellenesfellesorganisasjon.no, eller telefon 941 48 897

Råd i disse Corona-tider:

Unntakstilstand krever nytenkning om fellesløsninger

Sekretariatet har fått mange spørsmål de siste månedene. Kan dugnaden gå som planlagt? Hva gjør vi med årsmøtet og behandling av regnskap? Vi får ikke valgt nytt styre? Får vi dekket merkostnader gjennom Corona-tiltakene.

Til grunn for våre svar ligger alltid gjeldende, nasjonale bestemmelser og reguleringer. I den enkelte velforening må en dessuten ta hensyn til kommunale bestemmelser og gjøre en selvstendig vurdering av om møter og dugnader kan avvikles innenfor reglene. For mindre velforeninger kan elektronisk møteavvikling benyttes.

Facebook, Velnett.no og direkte medlemsmeldinger via medlemssystemet
Reglene endres med jevne mellomrom. Det kommer også ny informasjon fra Departementet og samarbeidspartnere. Vi vil derfor bruke nettet til å informere om endringer og justeringer som gjelder velbevegelsens område. På neste side følger en oversikt over informasjon som er sendt ut.

SMITTEFARE

VI VISER TIL NASJONALE RETNINGSLINJER I
FORBINDELSE
MED KORONASMITTE
OG BER PUBLIKUM VISE FORSIKTIGHET VED BRUK
AV ANLEGGET.

Lekeplasser og andre områder i velområdet der folk kan samles, bør merkes klart og tydelig i forhold til gjeldende smitteverns-regler.

Lekeplasser og ballplasser.

Disse holdes stengt for vanlig bruk i samsvar med retningslinjene fra myndighetene. De merkes med skilt om smittefare. Men vedlikehold må gjøres.

Dugnader og ryddeaksjoner - ute

Vanlige smittevernsregler gjelder. Det er ut over det ingen spesielle regler for dugnader (ryddeaksjoner, skjøtsel av friområder og skogsområder, plastsamling, rydding langs veier) pr nå. Dette innebærer at hver enkelt arrangør må påse at de nasjonale retningslinjene om avstand mellom personer og grupper er overholdt. Det vil være fullt mulig at en eller to får tildelt sitt område for rydding og at færre enn 5 med tilstrekkelig avstand samler dette sammen. Sjekk om avfallet som samles inn kan leveres til kommunale avfallsmottak. Gjør eventuell avtale.

Rydding i skog og trefelling

Vi advarer mot tre-felling og dugnadselementer som er spesielt, fysisk utfordrende. Her vil nødvendigvis flere deltakere være med, og det vil av sikkerhetsmessige årsaker være vanskelig å holde tilstrekkelig avstand til enhver tid.

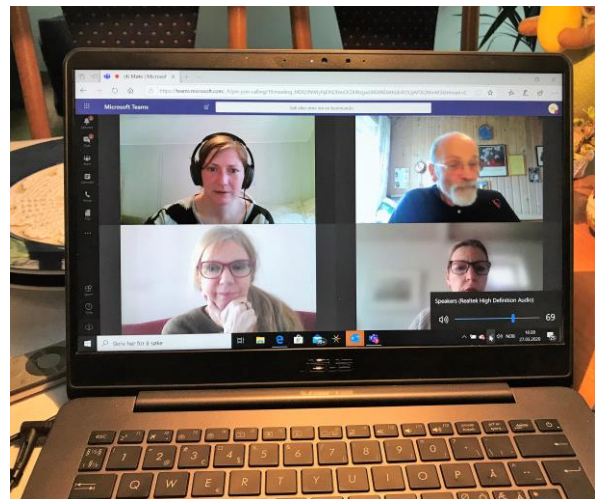

Grendehus, velhus

Det anbefales å holde stengt for utleie. Små grupper, p.t. 5, kan møtes i samsvar med bestemmelsene og under kontroll av velforeningen om det er strengt nødvendig. Smittevern-reglene må følges. For mulige kompensasjonsordninger for tapte inntekter vises til egne meldinger sendt alle medlems-foreninger. Vi minner i den forbindelse om lokale tilskudds-ordninger i coronatider. En del kommuner og banker har utlyst egne bevilgninger til formålet.

Styremøter

Styremøter bør avholdes ved behov, men da som PC-møter eller ved at enkeltsaker behandles gjennom e-postsystemet. Kort men konsis saksutredning bør følge med. Gjerne med forslag til vedtak.

Årsmøter - Generalforsamlinger

Det foreligger en ekstraordinær situasjon, der befolkningen av helsemessige årsaker er bedt om å avstå fra eller redusere fysisk kontakt. Kommunale myndigheter har i tillegg til dette vedtatt lokale begrensninger på hvilke arrangementer og møter det er lov til å gjennomføre. Vellenes Fellesorganisasjon mener dette er en hendelse som i rettslig sammenheng er en unntakssituasjon (force majeure) som gir anledning til å fravike plikten til å avholde årsmøter/generalforsamling som fysisk møte innen vedtektsmessig dato.

Velger foreningen å gjennomføre møte i denne perioden, må de fysiske forholdene og smittevernberedskapen ivaretas, blant annet ved romslige lokaler, god tilgang til håndvask og avstand mellom deltakere. Det må i innkallingen opplyses at deltakere må oppfatte seg som frisk og at de ikke har vært på reise i smitteområder.

Deltakelse vil antakelig være lav ved et eventuelt møte, og vi anbefalere at det ikke legges fram kontroversielle saker til behandling.

Utsettelse av årsmøte ut over fristen angitt i vedtektene, vedtas av styret og gjøres kjent for medlemmene så raskt som mulig. I samsvar med god rettspraksis på området, vil sittende styre ha ansvar for at nødvendige funksjoner i velforeningen/grendelaget ivaretas fram til årsmøtet kan avholdes. Styret kan fastsette kontingent og fornye avtaler som er nødvendig for fortsatt drift i velforeningen.

Unntak i lovfestet krav om fysiske møter

Det er trådt i kraft forskrifter med hjemmel i Koronaloven om unntak fra regler om krav om fysiske møter. For aksje- og allmenn-aksjeselskaper innebærer dette en generell adgang til å holde styremøter og generalforsamlinger uten fysisk møte. generalforsamlinger, gis etter forskriften

rett til å kreve å få delta uten å være fysisk til stede. Forskriftene gjelder så lenge koronaloven gjelder. Bestemmelsene må kunne brukes analogt for velforeninger etc. Digitalt årsmøte kan gjennomføres der styret har god oversikt over medlemmenes mulighet for å delta, der medlemstallet er lavt og oppslutningen forventes å bli god men anbefales ikke.

Årsregnskap og årsberetning. Revisjon

Årsmøtedokumenter, det vil si regnskap, budsjett, beretning m.v., ferdigstilles pr. den dato som opprinnelig var fastsatt for årsmøtet og gjøres om mulig elektronisk tilgjengelig. Regnskapet må revideres og revisorberetning utsendes.

Når de nasjonale og kommunale tiltakene trekkes tilbake, bør det innkalles til årsmøte med de frister som går fram av vedtektene.

(Foto: Cultura.no)

Moms-søknad

VFO arbeider med å få avklart hvordan Lotteritilsynet stiller seg til manglende årsmøtebehandling av regnskapet. Vi vil gi melding via e-postsystemet så snart vi har noe nytt. Søkere må forholde seg til VFOs frist for innsending som er 1. juni. Styregodkjente regnskaper og beretning vedlegges om det ikke er avholdt årsmøte. Årsmøtegodkjente dokumenter kan ettersendes innen nasjonal frist som er 1. september om det ikke gis annen melding, jfr. det som er skrevet tidligere i artikkelen.

Landskonferansen 2020:

Nå lager vi lekeplassmanual

Lekeplasser og nærmiljøanlegg var et av temaene under landskonferansen. Lek under trygge forhold. Hvem er ansvarlig og hvilke retningslinjer gjelder? Spørsmålene ble mange. Samtidig vet vi at dette er en viktig oppgave for mange av medlemsforeningene. Innleder i temagruppen, Eivind Bødtker arbeider med en manual for drift og sikkerhet for lekeplasser.

Eivind er kjent for mange velfolk. Som administrasjonsleder i VFO gjennom mange år har han høstet erfaring om aktuelle problemstillinger, gode løsninger og regelverket for lekeplasser. Vi har kontakt med Direktoratet for sivil beredskap som vil kunne gi gode råd når det gjelder lekeplassutstyr.

Tidligere administrasjonsleder i Vellenes Fellesorganisasjon, Eivind Bødtker, har brukt mye tid på lekeplass-spørsmål. Nå kommer han med en manual for trygge lekeplasser (Foto: ES)

HMS-system for lekeplasser

Et HMS-system består vanligvis av en HMS-perm der de viktigste dokumenter og veiledninger kan lagres, og brukes. Til syvende og sist er det eieren av lekeplassutstyret som er ansvarlig for sikkerheten i anlegget. HMS-systemet skal sørge for at organisasjonen lever opp til forventningene.

Nedenfor finner du hovedpunktene i manualen som er så enkelt at det kan brukes på alle lekeplasser.

Innhold

1	Målet med anlegget og HMS-systemet
2	Beskrivelse av anlegget
3	Dokumentasjon av anlegget
4	Lover og regler for lekeplasser
5	Støttedokumenter
6	Risikovurdering
7	Organisering
8	Systematisk gjennomgang av anlegget
9	Avvik og avviksbehandling
10	Skjemaer

Tilskudd til lekeplasser

Det er store forskjeller når det gjelder støtte til lekeplasser og lekeplassutstyr. Dette gjelder også fornying av lekeplassen eller anlegg av lekeområder. Her må dere sjekke hjemmesiden til kommunen. Det er dessuten mulig å søke lokale sparebankstiftelser om tilskudd.

Kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja: Prosjekt «Samhold og fellesskap»

Kulturministeren ønsker et nasjonalt prosjekt. Dette kom fram i intervju med ham 4. mars. «Å sette by og land opp mot hverandre, å sette nord og sør opp mot hverandre er samfunns-ødeleggende. Vi må bygge på sivilsamfunnets engasjement for samhold og fellesskap.» Men vi mener det er viktig at dette ikke bygger på politiske markeringer, men på sivilsamfunnets betydning for en god samfunnsutvikling.

Vellenes Fellesorganisasjon mener initiativet fra kulturministeren er viktig for å styrke Norge gjennom å tilrettelegge og motivere for felles innsats der folk bor.

Kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja.
(Foto: Screen Shot NRK)

Distriktsmeldingen

Det er i tråd med «Distriktsmeldingen» som sier at det skal være mulig å leve gode liv, uansett hvor i Norge man bor. Regjeringen mener det gode samfunnet bygges nedentfra, med rom for menneskers ulike tilhørighet og fellesskap. Gode rammer for familier, barn, unge og eldre er en forutsetning for gode og inkluderende lokalsamfunn. Sivilsamfunn og familie er ved siden av arbeid, viktig for gode liv i distriktene, og spiller derfor en viktig rolle i distriktspolitikken.

Må ikke bli en partipolitisk sak

Den må bli en revitalisering av folks interesse for utvikling og fellesskap der folk bor. Vi sendte derfor umiddelbart en invitasjon til Abid Q. Raja om samarbeid. Men så kom «corona-krisen». Vi håper prosjektet ikke blir skrinlagt.

Brev til statsråden:

«Velforeninger og grendelag finnes alle steder i Norge. Målsettingen er å «bygge» gode bo- og oppvekstmiljøer for alle. Det er en bred folkebevegelse. De er opptatt av god stedsutvikling. De bidrar til samhold og fellesskap over det ganske land – i byer, tettsteder og i landdistrikter. De er inkluderende i sin demokratiske oppbygging.

Vi ser flere likhetstrekk mellom arbeidet i velbevegelsen og Statsrådets prosjekt, «Samhold og fellesskap». I motsetning til mange andre frivillige organisasjoner, er vårt engasjement knyttet til et mangfold av oppgaver som er viktig for folk der de bor.

I brev til Statsråden av 12. februar i år pekte vi på de mange arbeidsområdene der velbevegelsen støtter opp om nasjonale føringer som oppvekstvilkår for barn og unge, folkehelse, friluftsliv og innbyggermedvirkning i lokalsamfunnet. Brevet legges ved.

Vi mener velbevegelsen er – og kan styrkes som et viktig bidrag til «samhold og fellesskap» og vil gjerne drøfte dette nærmere .

Ødeleggelse av globalt biologisk mangfold skjer lokalt

I skyggen av den kommende klima-katastrofen er en annen global katastrofe allerede i full utvikling. Professor Per O. Seglen ga oss et tankevekkende innspill under folkemøtet for velforeningen på Rykkinn i Bærum i januar. Vi ba ham om å utdype sine refleksjoner som nok også gjelder andre steder i landet:

Professor Per O. Seglen:

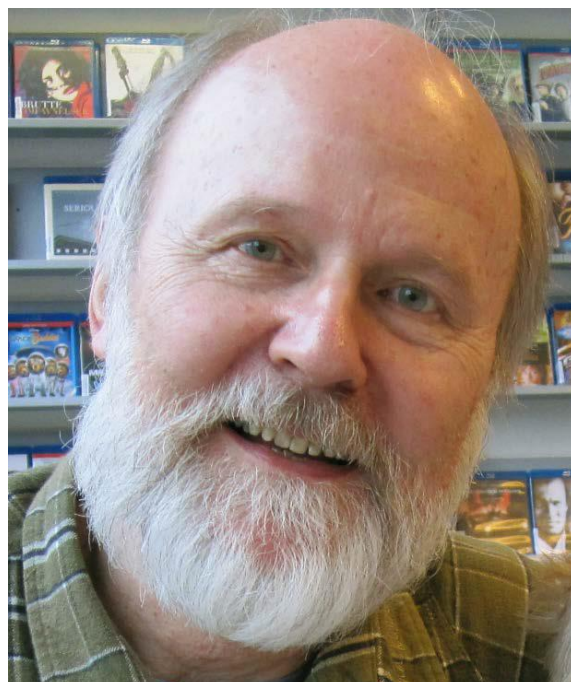
Fjorårets rapport fra FNs naturpanel slo fast at over halvparten av jordas naturlige økosystemer er blitt ødelagt av mennesker de siste femti årene, og det er anslått at rundt én million arter av planter og dyr vil være utryddet i løpet av 10-20 år.

Denne økokatastrofen utspiller seg også i Bærum. Den vakre lakrismjelt-blåvingen, som for seksti år siden var en av de vanligste sommerfuglene på Ostøya i Vestfjorden, anses nå for utdødd der, og er dermed også forsvunnet fra Norge. Men det er viktig å ha nok golfbaner, ikke sant?

Hva er det som gjør at arter dør ut? Årsaken er den samme i Bærum som i resten av verden: en gradvis reduksjon av artenes leveområder gjennom nedbygging og bruksendringer. Bærums gunstige klima og varierte natur har gitt grunnlag for ett av vårt lands rikeste biologiske mangfold. Dette er imidlertid nå sterkt truet, hovedsakelig av boligbygging i et omfang langt utover det Bærumsboerne har behov for. Med økningen i antall boliger og den påfølgende innflyttingen av nye innbyggere trengs det også nye skoler, idrettsanlegg, helse- og pleieinstitusjoner,

omsorgsboliger, veier, sykkelstier og andre "gode" formål.

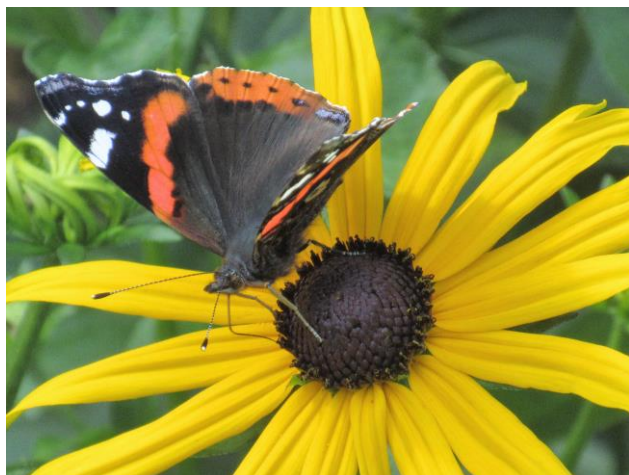
Slike blir alltid gitt førsteprioritet av kommunens administrasjon og politikere, ofte på bekostning av natur og landbruksjord. Og når kommunen skyver de aller svakeste blant oss foran seg, som på Brekkeski, er det klart at umælende planter

Per O. Seglen (Foto: Privat)

og dyr må vike. Mennesker er viktigere enn natur, ikke sant?

Den største artsrikdommen i Bærum er knyttet til kulturlandskap og edelløvskoger, og da spesielt 800 forskjellige sommerfugler, hvorav et femtital er oppført på den nasjonale rødlista over svært sjeldne og utrydningstruede arter. Det er også funnet andre rødlistede insekter, krypdyr (slettsnok), amfibier (stor og liten salamander) og fugler (åkerrikse). Mange av artene har sin nordgrense hos oss, trolig fordi "varmeovn"-effekten fra de nakne, soleksponerte bergveggene i Einåsen gir et gunstig lokalklima.

Sommerfugler og mange andre insekter har kompliserte livskrav: Larvene kan ofte bare leve på én bestemt næringsplante, og noen larver er også avhengige av å kunne forpuppe seg i beskyttede huler hos bestemte (til dels sjeldne) arter av jordmaur, som mottar et sukkerholdig larve-sekret som husleie. De voksne sommerfuglene, enten de kommer fra skogen eller bor i de åpne landskapene, ernærer seg hovedsakelig av nektar, som de kan finne i kulturlandskapets blomsterenger eller langs frodige veikanter.

For planters vedkommende er jordsmonnets beskaffenhet,

mineralkvalitet og mangfold av mikroorganismer av vesentlig betydning. Det er som regel bare et lite antall små og spredte levesteder som oppfyller alle kravene, selv i et stort kulturlandskap. Hvis noen av de små, lokale bestandene bukker under pga. sykdom, en hard vinter, eller fordi individene blir spist, har selve arten mulighet for å komme tilbake seinere gjennom innvandring fra andre, overlevende bestander.

Hvis derimot lokaliteter ødelegges, ved graving eller nedbygging, reduseres sannsynligheten for at arten skal overleve i området. Et ødelagt levested, med sin økologiske kompleksitet som det kan ha tatt hundrevis eller tusenvis av år å etablere, kan så godt som aldri gjenopprettes. Varig artsoverlevelse forutsetter altså et relativt stort økosystem med et tilstrekkelig omfattende nettverk av bestander som kan hjelpe hverandre gjennom vanskelige tider.

Kulturlandskapene i Bærum blir imidlertid stadig færre og mindre, og befinner seg nå i et grenseland der vi må regne med at én eller flere arter kan bli utryddet hver gang en gravemaskin setter grabben i jorda.

Men - vi vil gjerne at vårt "miljøkloke" Bærum skal være en moderne, urban kommune i stadig vekst, ikke sant?

Per Ottar Seglen (født 14. august 1943) er en prisbelønt norsk kreftforsker fra Bærum, kjent for sitt arbeide med leverceller.

Vinner av «Kvitt eller dobbelt» om temaet Sommerfugler 1961.

2017 – Kong Olav Vs Kreftforskningspris på 1 million kroner.

Samfunnsdebattant om naturvern og biologisk mangfold

Landsmøte 2020:

Oppslutning om styrets strategi og mål

Fred og fordragelighet på landsmøtet 2020. Oppslutning om styrets arbeid, men også indignasjon over myndighetenes behandling av velbevegelsen. Hvordan får vi de sentrale myndighetene til å forstå hvor viktig det er å satse på velbevegelsen? Vi er tannhjul i det lokale sivilsamfunnet!

Det er forstemmende å registrere Kulturdepartementets holdning til velbevegelsen. Innenfor rammen av 2 milliarder er det ikke mulig å finne rom for tilskudd til sentralorganisasjonen for velbevegelsen. Det var ingen kritikk mot styret i disse kommentarene, men tvert om klar adresse til Kulturdepartementet.

Strategidokument og budsjett ble vedtatt uten vesentlige endringer. Styremedlemmer og varamedlemmer hadde sagt seg villig til

gjenvalg. Det ble ingen kamp om plassene, med andre ord gjenvalg.

Ledig varamedlemsplass

En varamedlemsplass var imidlertid ubesatt. Styret fikk fullmakt til å finne fram til en kandidat. I etterfølgende styremøte ble Roger Aaserud, som er leder av Skogen Sør velforening, Lillehammeroppnevnt. Styret er svært fornøyd med å få supplert styret med en representant fra Innlandet.

En av nestorene i norsk velbevegelse, Harald Koht, var også i år ordstyrer i landsmøtet. (Foto: ES)

God stemning i landsmøtesalen. (Foto: ES)

Kulturdepartementet trenger vaksine mot «velvegring»

Landsmøteinnledning ved leder Erik Sennesvik

Utrolig inspirerende at så mange har satt av denne dagen til utvikling og styrking av vår fellesorganisasjon

Virusfaren lurere. Vi venter på vaksinen. Vi får håpe vi ikke blir satt i karantene av helsemyndighetene når vi er ferdige her i Oslo.

Men vi er satt i karantene av myndighetene i Norge. Vi har i perioden jobbet iherdig med en vaksine mot de negative holdningene de sentrale myndighetene har til norsk velbevegelse.

Ikke det at vi ikke får godord for den samfunnsnyttige innsatsen velbevegelsen gjør rundt om i hele Norge, men for oss er det åpenbart at også denne sektoren i frivilligheten burde få sin andel av de rundt 2 milliardene som deles ut til driftsformål i norsk frivillighet i form av driftsstøtte for å gjøre den allmennyttige innsatsen bedre.

Overskudd til frivilligheten fra Norsk Tipping var i 2018 5 milliarder, som går tilbake til frivilligheten, en stor del til Idrettsbevegelsen. Samfunnsnyttig frivillighet er hovedformålet, og det er her vi trenger en vaksine som gjør at myndighetene får et inkluderende syn på hva som er samfunnsnyttig.

I tråd med landsmøtevedtak i 2019, har styret og administrasjon brukt tid og krefter på å skape allianser og støtte for at Vellenes Fellesorganisasjon må få driftsstøtte som andre store, landsomfattende organisasjoner.

Det er et lyspunkt at Stortingets Kultur og familiekomite for annet år på rad mener at VFO bør tilstås driftsstøtte på linje med andre, store organisasjoner.

Så her er det bare å stå på videre. Men gleder opp i alt arbeidet, de siste dagene har vi fått over 30 nye medlemmer. Arbeid overfor Sula kommune har ført til at de har signert en avtale for velforeningene i kommunen. Med et par enkelinnmeldinger i tillegg er det like før vi passerer 2.300 medlemsforeninger.

Vi skal ikke overdrive betydningen av statlig tilskudd, men vi skulle gjerne hatt vår skjerv, det handle om rettferdig fordeling, som kunne gi medlemsforeningene bedre støtte og rådgivning, og gi fellesorganisasjonen ressurser til utviklingsarbeid, medlemsverving og organisasjonsbygging.

Manglende andel av frivillighetsmidlene oppleves som en urettferdighet, men det skal ikke stoppe oss.

Vi har jo vært der ute i Norge i over 200 år.

Strategidokument for Vellenes Fellesorganisasjon 2020 - 2022

Strategi og arbeidsmål ble behandlet av landsmøtet og enstemmig vedtatt:

Vellenes Fellesorganisasjon *Strategidokument 2020– 2022*

Vellenes Fellesorganisasjon skal være en landsomfattende fellesorganisasjon for velforeninger og andre nærområdeforeninger og deres fellesorgan på kommunenivå. Formålet er å styrke frivillig initiativ og innsats av lokalbefolkningen i Norge.

Som medlemmer kan tas opp alle velforeninger, *grendelag* og andre nærområdeforeninger, samt deres fellesorgan *på kommunalt nivå*. Foreninger som har et rent forretningsmessig formål kan ikke tas opp som medlem.

Vellenes Fellesorganisasjon skal:

- *gjøre velforeningene gode gjennom*
 - informasjon og kommunikasjon
 - rådgivning og medlemsstøtte
 - opplæringstilbud
 - servicetiltak og medlemsfordeler
 - tilrettelegge for samarbeid på kommunalt plan
- *med en aktiv fellesorganisasjon som bygger på*
 - bred oppslutning og aktiv rekruttering av nye medlemmer
 - medlemsstyring og demokratisk oppbygging
 - dialog og erfaringsutveksling
 - målrettet arbeid for å styrke velbevegelsen
 - utvikling av sekretariatsfunksjonen
 - nettverk og dialogforum for og blant medlemmene
 - eksterne nettverk og hjelpefunksjoner for viktige arbeidsområder
- *og følgende hovedarbeidsområder*
 - rådgivning og service overfor den enkelte medlemsforening
 - være et naturlig kontaktpunkt for hele samfunnet når det gjelder velarbeid
 - medvirke til gode rammevilkår for velarbeid lokalt og på kommunalt nivå
 - være premissleverandør overfor sentrale myndigheter
 - kunnskap om lover, regler og ordninger som påvirker medlemmenes arbeid
 - øke anseelsen for frivillig arbeid

- *og følgende prioriterte arbeidsoppgaver*

- gi råd til - og styrke velforeningene i det løpende velarbeidet
- arbeide for økt forståelse for økt innbyggermedvirkning og nærmiljøarbeid gjennom velbevegelsen
- arbeide for at Vellenes Fellesorganisasjon gis driftsstøtte på linje med andre sentrale frivillige organisasjoner
- påvirke rammebetingelser for velforeninger gjennom å tale velforeningenes sak overfor myndigheter, samarbeidspartnere, og andre f.eks. gjennom kontaktarbeid, lobbyarbeid og høringer
- bidra til å forbedre ordningen for mva-kompensasjon for medlemsforeningene
- veiledning og informasjon om organisering og drift av velforeninger
- arbeide for en balansert utvikling i bo- og nærmiljøer ved å bidra til at det velges *bærekraftige løsninger – med fokus på natur og miljø*
- tilby rådgivning om nærmiljøanlegg og lekeplasser
- bidra til internasjonalt samarbeid og erfaringsutveksling
- medvirke til utvikling av samarbeid mellom velforeningene i kommunen
- utarbeiding av kursopplegg og opplæringsmoduler
- videreutvikle et godt kollektivt forsikringstilbud
- forbedre avtalen om juridisk hjelp
- medvirke til dataløsninger som forenkler velarbeidet

Internasjonalt samarbeid gjennom European Grants styrker lokaldemokratiet i de tidligere østblokklandene i Eu og gir VFO impulser og ideer til videre utvikling av nærmedemokratiet i Norge. Her har vi besøk av representanter for Romanian Academic Society som vil legge til rette for økt lokalengasjement i byene. (Foto: ES)

Landskonferansen 2020 – Paneldebatten:

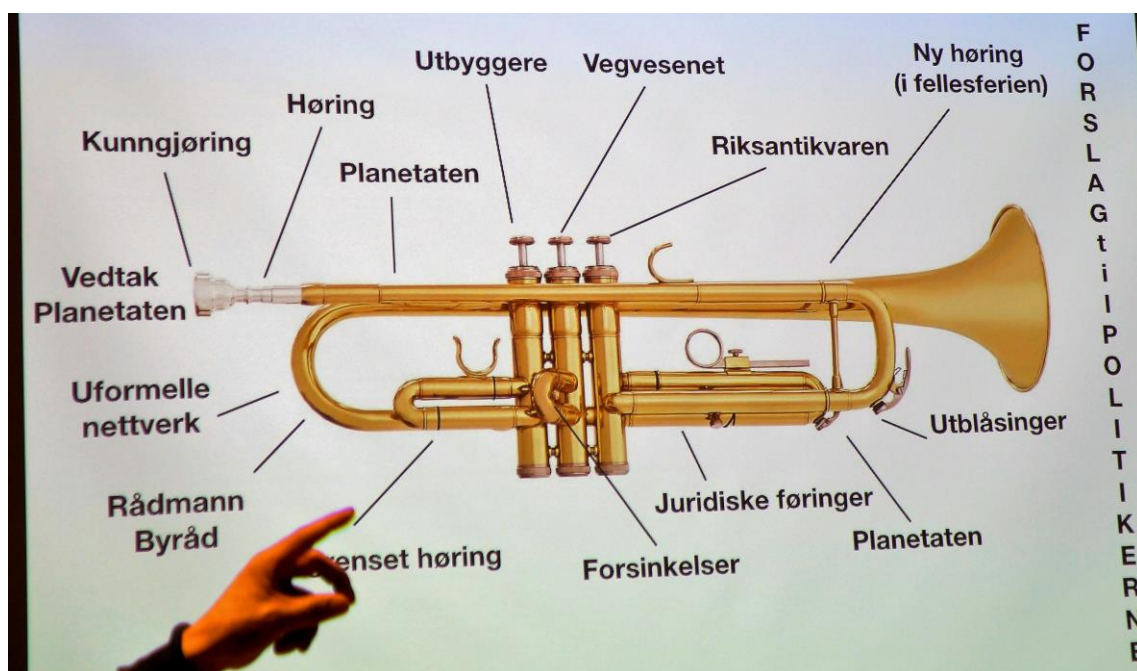
«Medvirkning i plansaker er en lovhjemlet, demokratisk rett!»

Alle berørte parter må få delta på like vilkår, ikke bare bli invitert: Loven er klar: Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives. Men oppfattes det slik? Det ble ikke enkelt for politikerne å forsvare seg i debatten.

I landskonferansen ønsket vi å rette søkelyset på velbevegelsen som en viktig ressurs for lokalt engasjement og innbyggermedvirkning, som en naturlig samarbeidspartner for kommunen for å få en god utvikling i de lokalmiljøene. Mange beboer- og protestaksjoner rundt om i landet viser at mange føler seg overkjørt av utbyggere og planleggere. På utbyggerens side er det arealutnyttelse og kostnadsbesparende løsninger som gjelder. Dette bryter opp eksisterende miljøer og bidrar til en negativ holdning til politikernes.

Men velforeningen må følge med i timen

Men ikke sjelden kommer klagen og kritikken for seint. Allerede når kommuneplanen legges fram til behandling, må velforeningen være på banen. Helt avgjørende er kommuneplanens arealdel, som bestemmer hva området skal brukes til. Bolig, næring, friområde, jordbruk, trafikkområde. Er det lagt inn hensynssoner? Er det bestemt noe om hvor store tomtene ved ny utbygging skal være? Endres bestemmelsene for mønehøyde? Hvor skal den nye veien legges? Sjekk med din kommune når neste behandling av arealplanen skal skje – og følg med.

Debatt deltaker Christian Sømme illustrerte den mangslungne prosessen for en reguleringsplan i Oslo kommune. Ingen tvil om at en fast tilsatt saksbehandler i Oslo Velforbund hadde vært kjærkommen.

(Foto: ES)

Medlem i VFOs styre, Ola Raftevold ledet paneldebatten på en engasjerende måte:

Vi tar med noen korte «glimt» fra innleggene som belyste innbyggermedvirkning fra politikernes og velforeningenes side.

Tekst: Ruth Våpenstad

GRETHA KANT

Tidligere ordfører i Moss.

Kommunestyrerepresentant og medlem i utvalg «Plan, bygg og teknisk».

Varamedlem i fylkestyret i Viken.

-Medvirkning er bra, det er en del av demokratiet. Kanskje kan vi bli bedre på dette? Ikke minst å stimulere lokalmiljøene til interesse for kommunale saker.

Ble fasinert av kommunalt velforbund.

Kanskje en ide hjemme i Moss?

Men det er en tid for alt, også for å fatte beslutninger. Det må respekteres, uheldig med stadige omkamper. Ofte er den kommunale arealplanen allerede behandlet. Dessuten er det statlige føringer som må følges, mange ting å ta hensyn til.

AUDUN ENGH

Jurist, redaktør og stedsaktivist

-90 prosent av all medvirkning er etter min erfaring forgjeves. Det er bestemt på bakrommet allerede. Omkamper kommer fordi folket ikke blir hørt. Derfor arbeider vi i Oslo Velforbund for endring av Plan- og bygningsloven som forutsetter at utbygger har samarbeidet med lokalmiljøet i forkant.

Gretha Kant og Jens Kaurin. (Foto: ES)

Folk ønsker at nye bygninger skal være tilpasset eksisterende arkitektur. Det var en seier å få stoppet Røkkes tårn på Fornebu. Støttespillere finansierte en Gallup-undersøkelse som viste at to tredjedeler ikke ville ha tårnet. Det var før valget. Østre Porsgrunn kirke er Norges styggeste kirke, ifølge en nylig avstemning i avisa Dagen. Befolkningen ønsket en rekonstruksjon av den gamle kirka som brant, men slik ble det ikke. Storbritannia har fått til et lovendrings-forslag der Nicholas Boys Smith har arbeidet med «Living with Beauty». Udemokratisk at utbyggerne skal bestemme, gjerne ut fra ønsket om lave kostnader og enkle bygg. Instinktivt har vi behov for trygge og vakre omgivelser, de fleste foretrekker tradisjonell arkitektur. Det kan bygges tett og lavt, i stedet for høyt.

Audun Engh. (Foto: ES)

SIW WIKAN

Varaordfører i Bærum

-Det er gjerne de som er imot, som gir lyd fra seg. En liten gruppe lager mye lyd, men kanskje de fleste er enige? Medvirkning er ikke å få det som en vil. Vi som politikere må se en sak fra mange sider. Det er en rettighet å få lagt fram sine planer til politisk behandling. Velforeninger viktig høringsinstans for oss. Vellykket at politikere og administrasjon har formelle møter med vellene i Bærum basert på samarbeidsavtalen.

JENS KAURIN

Leder av Velforeningenes fellesråd

Tønsberg og leder av Nordbyen Vel

Tønsberg er Norges eldste by, viktig å ta vare på det gamle. En kamp mellom gammelt og nytt. Plan og bygningsloven må endres for at de lokale synspunktene kan komme tidligere inn i planlegging. Dette gjelder også i større byggesaker. Velforeninger har verdifull lokalkunnskap, men kanskje er noen av dem for små. Men vi må respektere at andre til slutt fatter vedtak, respektere når toget har gått.

CHRISTIAN SØMME

Selvoppnevnt medvirkningsombud. Se www.medvirkning.no

Christian Sømme. (Foto: ES)

-Fylkesmannen svikter, når digre Orkla-bygget ble godkjent på Skøyen i Oslo. På bakrommet har beboerne ingen plass. Etatene vil styre, og om det er komplisert fra før, blir det mer komplisert når de skriver dokumenter. Sivilombudsmannen blir uaktuell fordi da er det for sent. Bygget er nesten ferdig. Vi er folket, og vi ønsker bygninger på innbyggernes premisser som er stedstilpasset.

Viktig å påvirke kommunenes arealplan, fordi det er der de juridiske føringene legges. Se på maksimum høyde der! Ikke vent! Vær pro-aktiv!

Han oppfordret til å ta en titt på:

<https://www.medvirkning.no/>

Landskonferansen 2020

Kommunale velforbund og kommunale fellesråd

Ikke bare de etablerte, kommunale forbundene deltok da temagruppen drøftet erfaringer og modeller for velsamarbeid i kommunen. Løsningene er forskjellige, men formålet det samme: En paraply for alle velforeningene i kommunen gir styrke og medvirkning.

Gjennom dette legges det til rette for samarbeid med kommunens politikere og administrasjon. Det gir grunnlag for både formelle og uformelle kontakter med kommunens ledelse i saker som er viktig for velforeningene.

Karl Jørgen Gurandsrud, leder i Asker Velforbund ledet ordet i gruppen. Han har mange år bak seg som velleder i Asker og som leder av Asker Velforbund. (Foto: ES)

Prioritert for Vellenes Fellesorganisasjon

Vi vil gjerne bidra om flere kommuner vil sette i gang. I gruppen deltok representanter fra Asker, Bærum, Oslo, Tønsberg, Molde, Stavanger (Hafslsfjord).

Initiativet må tas i din kommune

Ser du muligheten for å samle velforeningene i din kommune om et samarbeidsforum, så ta kontakt med oss.

Folk du kjenner, lytter

Høringsuttalelsene ligger på saksbehandlers bord.

Haugene er ofte store og hver enkelt uttalelse anonym. Er det etablert et samarbeidsforhold, møtes man, det blir lettere å ta en telefon, enklere å få fokus på velforeningens uttalelse.

Her har VFO kommunale samarbeidsorganer

Her er link til de kommunene som har egne samarbeidsorganer for velforeningene:

Asker

<http://www.askervelforbund.no/>

Bærum

<http://www.baerumvelforbund.no/>

Haugesund

<http://www.vfu.no/>

Nesodden

<http://www.nesoddenvelforbund.no/>

Oslo

<http://www.kuv.no/>

Tønsberg

<http://www.velfellestbg.com/>

Velkommen til velforeiningane i Sula

Sula kommune meiner det er viktig å trygge velarbeidet i kommunen, og har inngått «kommuneavtale» med Vellenes Fellesorganisasjon der kommunen dekker kontingent for velforeiningane i Sula. Det krev aktiv innmelding frå kvar enkelt velforeining, men så er dei med i det store fellesskapet.

Alle velforeiningar og sameige som har ansvar for, og driftar leikeplassar i Sula kommune kan no få gratis medlemskap i Vellenes Fellesorganisasjon. Medlemskap gir m.a. tilgang til gratis ansvarsforsikring og ulykkesforsikring, i tillegg til faglege og juridiske råd. Velforeininga må sjølve melde seg inn. Kravet til innmelding er at velforeininga har vedtekter og registrerte medlemmar.

For å kunne søke på kommunalt tilskot til leikeplassar blir det stilt krav om ansvarsforsikring på leikeplassar på kommunal grunn. Det er ikkje nødvendig å vere registrert i Brønnøysundregisteret, men ein fordel m.o.t. momskompensasjon og Grasrotandel om ein er registrert i Frivillighetsregisteret.

17 kommunar har valt same løysing

Til saman 17 kommunar i landet har valt denne løysinga. Det er i hovudsak dei kollektive forsikringane av velarbeid som er grunnen. Bonusen for velforeiningane er moglegheit for momskompensasjon og råd og rettleiing frå sekretariatet i den daglege drifta. Både små og store kommunar har valt ein slik løysing.

Kan bli fleire kommuneavtaler

3 andre kommunar gjer no same vurderingane som det Sula har gjort. Kanskje ein slik løysing kan vere tenleg også andre stader? Kanskje ein prat med ordføraren kan vere bra. Vi vil gjerne hjelpe til.

Kontingent-krav 2020 er sendt ut

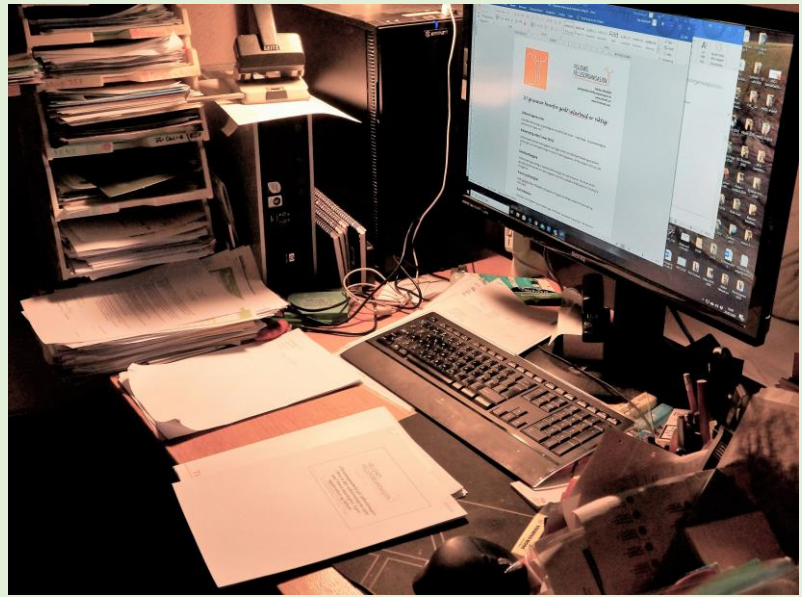
Kontingent for 2020 er forfalt til betaling. Skulle din velforening ennå ikke ha betalt, så er dette en påminnelse. På forhånd takk

Hjemmekontor også i VFOs sekretariat

– Men vi følger opp!

Med kontor i Oslo sentrum, har vi fulgt corona-pålegget om å unngå kollektiv transport og å holde hjemmekontor.

Målet er imidlertid at vi skal være fullt tilgjengelig for våre medlemsforeninger.

Forslag til endringer i plan- og bygningsloven:

**Forslaget svekker innbyggermedvirkningen og øker kommunenes skjønnsmuligheter i lokale saker
Uttalefrist er 1. september, og Vellenes Fellesorganisasjon har startet arbeidet med høringsuttalelsen.**

I saker hvor temaet for dispensasjon bare er av lokalpolitisk art, som f.eks. dispensasjon fra avstandskrav, utnyttingsgrad, etasjeantall eller plankrav, skal kommunen få større handlingsrom. Departementet ønsker å senke terskelen for dispensasjon ved å fjerne dagens strenge krav til interesseovervekt ved vurderingen av fordeler og ulemper. Det forslås derfor å fjerne kravet om at fordelene ved å gi dispensasjon skal være "klart" større enn ulempene etter en samlet vurdering, og gjeninnføre ordningen etter tidligere lov hvor det var tilstrekkelig med alminnelig interesseovervekt for å innvilge dispensasjon. De skjønsmessige vurderingene i bestemmelsen skal være undergitt fritt skjønn.

Ingen corona-støtte for tapte inntekter

Forsamlingshus må inntil videre seile sin egen sjø

Vellenes Fellesorganisasjon har i skrivende stund mottatt mer enn 30 tilbakemeldinger når det gjelder tapte leieinntekter og irreversible kostnader for grendehus, velhus og samfunnshus eid av velforeninger.

Flere kjenner den økonomiske utryggheten. Noen ser for seg muligheten for konkurs. Alle peker på at manglende leieinntekter vil gå ut over vedlikehold at det som er et samlingspunkt for lokalbefolkningen.

Også andre lider

Vi kjenner til at problemstillingen er den samme for mange ungdomshus rundt om i landet.

Departemental saksbehandlingsfadese?

At tapte inntekter for denne delen av frivilligheten ikke er inkludert i de mange tiltakene fra Regjeringens side er uforståelig. Departementet var under høringen av retningslinjene godt orientert om problemstillingen. Det står i kontrast til støtten til idrettsbevegelsen og de humanitære organisasjonene som både får ekstramidler og som ikke behøver å gjøre rede for bruken av de ordinære tilskuddene

Lotteritilsynet

Det er lotteritilsynet som forvalter ordningen. De har gitt oss følgende svar:

«I den grad grendahusene eller velhusene står som arrangør av avlyste eller utsatte arrangement kan de på lik linje med andre arrangører søke om kompensasjon. De må selvsagt oppfylle vilkårene i ordningen, blant

annet må arrangøren/søkeren være registrert i Frivillighetsregisteret.

Tap som grendahusene og velhusene har som følge av bortfall av leieinntekter faller ikke inn under denne ordningen.

VFO har behandlet hver enkelt tilbakemelding og gitt råd i forhold til lokale tilskuddsordninger gjennom kommune, banker eller stiftelser.

Ingen tilbakemelding

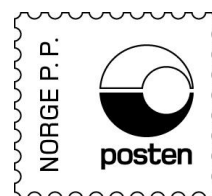
Departementet har ikke svart på vår henvendelse som ble sendt like før påske, der vi tok opp den urimelige situasjonen: Mens arrangører innen kultur og annen frivillighet kan søke om å få kompensasjon for avlyste arrangementer, står grendehusene land og strand rundt igjen med ubetalte regninger og tapte leieinntekter. En stor del av grendehusene og velhusene drives av velforeninger og grendelag som nå står i fare for å måtte slå seg konkurs på grunn av manglende betalingsevne.

Brev til Kulturdepartementet

«Lokale forsamlingshus drevet av frivillige foreninger er en kulturinstitusjon i Norge. Mens arrangementer som skulle vært avholdt i forsamlingshusene får kompensasjon for tap av billettinntekt og deltakeravgift, og for merutgifter ved avlysning, stenging eller utsettelse av arrangementer, blir det ikke gitt kompensasjon til dem som holder lokalene med mindre de driver næringsvirksomhet. Velforeninger og grendelag er imidlertid frivillige foreninger, ikke næringsvirksomhet.

Forsamlingshusene er en institusjon i Norge

Samfunnshusene i Norge er resultat av frivillig innsats, ikke sjelden bygget og holdt ved like på dugnad for å gi lokalbefolkningen muligheter for sosiale arrangementer, utleie til andre frivillige foreninger som trenger et rimelig sted for utstillinger, kurs, årsmøter, sammenkomster og jubileer»

Returadresse: Vellenes Fellesorganisasjon, Øvre Slottsgate 2B, 0157 Oslo

AVLYST: Invitasjon til møte - planlegging av 17. mai 2020

Planleggingsmøtet 12. mars avlyses for å forebygge koronasmitte. Dersom du har spørsmål eller innspill til årets 17. mai, kan dette sendes til 17. mai-komiteens leder Gina Berre

Invitasjoner til 17. mai-foreberedelser avlyses over hele landet.

Det blir en annerledes mai- måned. Vi ønsker alle lykke til.

Styret i
Vellenes
Fellesorganisasjon

2020 - 2021

Erik Sennesvik
Leder

Søgnhild Østvold
Nestleder

Ingvar Hognestad
Styremedlem

Geir Sture Iversen
Styremedlem

Ola Raftevoid
Styremedlem

Ruth Våpenstad
Styremedlem

Dag E. Dybdal
Varamedlem

Elisabeth Leikanger
Varamedlem

Arno Rasmussen
Varamedlem

Roger Aaserud
Varamedlem

**VELLENES
FELLESORGANISASJON**

Øvre Slottsgate 2B, 0157 Oslo
Org.nr.: 995 499 886

Administrasjonsleder
Annette Skogheim
94148897

post@vellenesfellesorganisasjon.no
www.velnett.no
www.facebook.com

Bankkonto: 9235 32 7914